

Kollel Zichron Michel of NMB

Sunday Morning Shulchan Aruch Chabura

Business on Shabbos – Shiur 8 –

שכר שבת בהבלעה – Earning Money on Shabbos

1. שלחן ערוך ומונה ברורה סימן ש"ז סעיף ד' זה.
2. חי אדם, בגדר הבלעה.
3. ערך השלחן סימן ש"ז בليمוד זכות לחזנים.
4. שו"ת גודע ביהודה תנינא ס"ס כ"ג, דש"ר הבלעה עם עצה המקוה
5. וכע"ז כתוב בספר יסוד ישורון לעניין מלון.

רשותו (א) ללביא (ב) ואסורה לטלטל בע"ח שם מוקעים: ב' הינה בהמותו עומדת חזק לוחות
לוביא לו אהיך ותבריכך יוציא לומר לחבירו שיחישן (ט) כדי שיביא לו יכול לומר לו (ט) לך למקומות
פלוני (יא) למהר ואם לא מצאת במקום פלוני לך למקום פלוני לא מצאת במנת קה במאדים
יובלבד שלא יכיד לו סכום מקה כלומר שלא יאמר לו (יב) סך ידוע שלא להוציא עליו וכן אם אמם
לקח ממנה (יב) לא יאמר חן לי עוד בשניהם ואהיה חייב לך עשרה: נגף עזם ט"ז לנו ט"ז וכ"ג
צכל לא קפץ פקוף מומר (יז). נכל מנגן דסנו גלוי מונב כ"ט (טגמ"ר פ"ג) וט מוקרים ט' נכל עזם וק'
שיך (כ"י טב א"ז ומגדמי פ' פילס וגמ"ת פ"ל ומפ"ז): ז' (טט) השופר את הפועל * לשבוד אזעקה
או ד"א (טט) איןנו מוחון לו שוכר שבת לפיקך (ז) אין אהירות שבת עלייך (יז) היה שביר שבת שכיר *
חדש שכיר שנה שפיר שביע * נוחון לו שוכר שבת לפיקך אהירות שבת עלייך ולא אמר חן לך לשל
שבת אלא אומר חן לי שוכר השבעו או החודש (וות פכ"ו למדת * ונתנה (יט) נצלב לו (ז) נבל יט

באר היטוב

ביאור הלכה מומר נכתיך עליו: (ז) כל יות ואנמלאס נטהה נמייס לאלוות נמנין חלוס יפרע נוממן נכתיך יפרע מכל סקופו כוונת

כינור האלה

כ"ג-כ' * מחשיכך על הזרחות ובר' לדבבא לו לאכין בזנות מטור טריין
כ"ה-ה' [טפרוויס] ומין לנוון פ"ט מ"ס ארכנטוּן. * לשבור דודים
עין כ"ה נ"ל ע"ז ויזק נאכן מילוי לו כל כי מ"ן ע"ז סליק
מפורר נלקיך ומילן לא רוח נאכל בזנות לו פונט פ"ט או צ'רנוביץ
נקראת במנגן: * גוזן לו ובר. עין כ"ז לאבג' דינל מסם פ' פטצ'וּן
ח'ס נ"ט צמר נבם כ"ל סקט וו' זטעל כל'ס ע"ז ד' פטצ'וּן זטעל
ל' פ' נ"ט טבורה נבם טו נ"ט ייטשען נטולען לו נסלה נ"ט גרטיס
טאכ'ל מכםות כ"ז ק"ג טו"ז מושך מאט רוח'ן כל'ז נ"ט גל
ט' מ'ו'ל מקטטו נאלט'ן וו' כ"ז דאל' פ'קדו טיטאנ'ן כל'ז ייט' נטול' גטעל'ג
ט' נטול' טטאנ'ן נטול' צ'ט' וו' מ'ו'ס דיל'ה נ' צ'ט' צ'ט' פ'ז'ז ייט'
ייט' פ'ט'ן נטול' יוט' ונדאל'ן כ'ו' ק'ז צ'ט' נטול' נטול' מ'ז'ז נ' צ'ט' מ'ז'
ט'ט'ק'ל מ'ז'ז ייט' מ'ט'ל'ל'ל' פ'יא לא' נטול' נ' צ'ט' ק'ל'ז' נטול' פ'ז'ז נ' צ'ט'
ט'ט'ע צ'ט' וט'ט'ק'ל מ'ק'ר' נטול' נטול' נ' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט'
ל'ט'ל'ם לו ו'ו'. עין כ"ז ו'ז'יט' צ'ט'
ט'ט'ט'ט'ן ייט' ט'ט'ל'ון ה'ז מ'ו'ז צ'יט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט'
ד'ד'מ' נטול' צ'ט' וט'ל'י נ'ג'ד' נטול' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט' צ'ט'
ט'ט'ט'ט'ט' צ'ט'
ט'ט'ט'ט'ט' צ'ט'
ט'ט'ט'ט'ט' צ'ט'
ט'ט'ט'ט'ט' צ'ט' צ'ט'

四

הבדוחות והתקשרות: א) ראייה שטרצ'ק ס'ק (ב) של מ' ב' פקוחו ליל בהזהר, הוגה הנטה ק'ס'ק: ב) צ'ין ס'ק (ד) למ' באיתן במקומו; ג) כן בקשר נזין ס'ק (ד) להומ'כ': ד) נראה כי כל נסיל האגדה אדרם' רלווי. ב) א'.

היום. ואם הbia, דין כדאיתא בכלל סיב. אבל מותר לומר לו שלך היום להbia למחר (בב):

ח השוכר את הפועל לשמור לו או שאר דבר המומור בשבת, אסור לו לקבל שכר שבת בפני עצמו. וכן המשכיר בהמה לחבירו או כלים, אסור לו לקבל שכר שבת. אבל אם שכיר לשבע או לחודש, מותר לקבל בהבלעה. והחותנים המשכירים עצם להתפלל לשבותה וימים טובים בלבד, חשבנן זה לצורך מצוה, ולכן המנהג להקל אע"פ שיש לפיקפוק. אך מה שנוהגים לשכור יהודי לשמור העגלות מן גניבת, הדבר קשה, אך השוכר עול לפני ערו, כיוון שיודיע שודאי קיבל שכר שבת. וכך ראוי שיתנה עמו שימוש גם ביום ערבי שבת קודש ובמוצש'ק איזה שעות דאו הוא כשר שבת בהבלעה, ומ"מ אם מנכח לו שלא ישמור לו בשבת, לא

הו' בהבלעה [עיין כתובות ס"ד ע"ב בთוס' שט] (๙๖):

ט נカリ שבא ליטול משכנו מישראל בשבת וישראל אחר רוץיה להוית ער, י"א דאסנור משום ממזוא חפץ, ובין השמות יש להתייר (מי"ט פ"ג ניל). ואם הנカリ רוץיה להחלהין משכן בשבת, מותר, ובכלב שיזיציאנו הנカリ דורך מלובש, כਮבוואר לקמן כלל ס"ב סי' יג': י אסoor לmorph שום דבר. ומדידת מצוה, מותר. ודוקא כשהאיינו לצורך מקה וממבר. אבל לצורך מקה וממבר, אף' לדבר מצוה אסור (מי' ז'). ומותר לשער ע"פ אומדן לאמראה עניינו איסור בששים [וכן הוא באורה ובתה"ד אף' נחרubar מע"ש ולא נודע לו עד שבת וכן יבש ביבש שצערוב מותר להשליך א' דאיינו אלא חומרא] (מי' אכ"ג מ"ט פ"ק ז'). וביל' דוקא לצורן השבת:

יב יש מהבירין ליתן לתהרו מטהנה, דדמי למקה וממכור, שהרי יוצא מרשותו, ואפילו לחזיב להברתו ליתן לו כך וכך. אבל צדקה, מותר (ס"י ק"ג):
יב אסור ליתן משכון להבירו אלא אם כן הוא לצורך מצוה או לצורך שבת. ולא יאמר לו הילך משכן, אלא נתן סתם (טט):

יג אין לין ואין פורען בשבת, ואין שמיין דבר בשבת כמה הוא שוה (ועי כלל ניש כי ר). ומני שנסבע לפועל להזכיר ליום פלוני והגיא הזמן בשבת, יתן לו מטלטlein שsoon בודאי כדי חובבו או יותר, דשהה כסף ככסף. וכיון שעושה כן לקיים שבועתו, הוא חפצי שמיים. ואם נשבע שיפיע לו דוקא בנסיבות, אם יש לו מעות, יתן לו עיי א". ואם אין לו מעות, יאמר לא"י לשום, או יקח כל' אחד ויאמר זה כזה, אם הם שווים, והוא לאחר שבת ישומו אותו. והמשאל להזכיר דבר מאכל בשבת או שפורע לו דבר מאכל המגע לחבון, לא יאמר לשון הלוואה ופרעה, אלא תן לי או החזר לי, וכן הפורע אמרה הגני מחזיר לך או הילך. אבל שלא לצורך השבת, אסור ליתן משכון, ופשיטה ליתן מתנה או להקנות בקינן גמור אגב סודר, דכל זה דומה למקרה ומוכר (עס). ולהשאל לא"י בשבת, מבואר לעיל (כלל כי כי):

יד. אעג' דאי נוחנין חורם בשבת, מ"מ חכם לכבידו או למיל שחייב השבת, מותר לנדרותו. וכן מותר לקוות מתוק הכתב מי שהוא מוחרם על פי בז' משום חובותיו, דכל זה הוא כזרכי רכבים. וכן מותר להתייד חרמי צבור אעפ' שאינו לצורך שבת (ומי נמי פ' ס"ז):

טנו מציין המטוות לצורן השבת ליפוטה הביתה, אבל לא משפט לモעדי שבת (ז"ג). ואין להביאין להבדלה בשבת אם לא שי אפשר להשיג במועדי שבת:

פ"ז מפירין נדרים בשבת זה היו הבעל לאשותו ובתו נערה אפילו נדרים שאין לצורך השבת,adam לא יכול היום, לא יכול עוד להפר. אבל אין מתקין נדרים אלא אם לצורך השבת, ואפילו היה לו פנאי להחידר מע"ש. ושלא לצורך השבת, אסור. וכן לכל דבר מצוה ע"פ

שאינו לצורך

א מדתתיב א
הילך אן
דברים בטליין
בשבת ווועט
אין בהם דבר
העפנו אחר דע
ההוואלכין לבת
ההקרוא בדבר
בקושי התיר
אללא אומר לו

ב אסור לשכן
דמותה לד'
לפסקן צדקן
והקדשות די'
לגמר. וכן כ'
יכל זה הוי
נמקח וממכר
עצמך.

מי שיש לו
ילד בשבו
גריד לעבור ב-
ג'י^ט), ועין ל-
ומר להמושי
ס). וניל דין

א) כתוב הכליל
כיבוי

ל' ע"ג דבפס
ט' נגמי ר' לוי
ע' צ"ג דבפס דוקן
ו' נגמ' נגמ' נגמ'

עדות

הלכות שבת סימן שז

רעץ

שבוע. אמונם אפילו אם שכרו לחודש, אך שהחנה עמו שישלים לו בכל יום כפי המגע ליום, מקרי שכרי יום, שהרי אם יסלקנו באמצעות השבוע, לא יסלקו כלל השבעה, אלא לפני הימים, ולכן מקרי שכרי יום, והרי שכר שבת נג"ל פק"ע וילך. ובן אמר דיברו שישלים לו בעד כל השבוע אם יסלקנו באמצעות השבוע, מחותה, וכן המלנים ביריבית על פי היתר עיסקה, ינתנו כמשמעותם לו, לא יהושב ימים אלא שבוע, כי היכי דלא ליתרו שכר שבת, וכן בכל העוגנים כן תוא. אבל לפחות מThor אפילו לחשוב לכל יום, ורק ברוחה אסור לחשוב ליום בס. וזה סוף נימוקים געוויל זמלכת נזף ק"ג.

ספ"ט

צין

טומפל

לפמאמ

ע"ג

יא וכיוון שנחכאו גם לדבר מצוה אסור שכר בשבת, לפיכך אסור לשכור חונים להתפלל בשבת, וליתון להם בעד זה נך וכן. אלא א"כ שוכרים אותם לשבוע או לחודש או לשנה, וכך רציך הכרונה הוא לשם שבת בידוע, מ"מ השכירותה הוא לשבוע. האמם זהו אצלינו מעשים בכל יום, שהחונים העוברים ושביטים מתפללים בשבת, ונוטין בעד זה שכר כדי מה שימושיהם עמו הגבאים. ולפ"ז אסור גמור הו. וגם כשנויותיהם לו שכר שביע, יש מי שאומר שצרכן להתפלל בכל יום נג"ל ק"ע. ואין המנהג אצלינו כן. אך י"ל שמנפנ' שהחניכים לילך לריבית מילה ולהוננה, מותר. אך כפי הירושע עיקר השכירות הוא בשביול חפותה שבת וו"ט וראש השנה ויום הקיפורים, ולפ"ז הוא שכר שבת, וצ"ע:

יב וזה לשון רבינו ה"ב" בטעיף ה': אסור לה捨יר חונים להתפלל בשבת, ריש מי שמתיר. עכ"ל. והנה התודע לקמן סימן תקפ"ה פסק לאיסור, והביא ראייה מהך והשוכר את שבת, מותר, כיוון דהוי בהבעלתו, והוא כמו הפועל שהבאו בטעיף ט. ורבינו ה"ב" שם

עדיס טומפל, מ"ג פמתקור לפקן גמ"ל לו מטעם ק, פ"ק וו"ק:

ט דבר ידו ש אסור ליטול שכר שבת אפילו בדבר שמותר לעשות בשבת, כגון שכר שמייה, אלא א"כ בהבעלתו שאר הימים, כגון שנותל בעיר שבוע או חדש, שנבלעו ים שבת בתוך שאר הימים. וגם אפייל בשמייה דבר מצוה כן הוא, ולא אמרין בוזה חפצ' ר' שמי מותרין. וזהו ששנינו נג"ל מ"מ השוכר את הפועל לשמר את הפרה, לשמר את התנק, לשמר את הזרעים. כלומר גוזר של הקדש שכר או הפועל לשמר את הפרה אדומה, או התוקות שמכינים לה, או הזרעים של העומר, אין נוגנים לו שכר שבת, לפיכך אין אחריות שבת עליו. היה שכיר שבת, שכיר חדש, שכיר שנה, שכיר שביע [גמיהו]. נוגנים לו שכר שבת, דבhabellaה הוא, לפיכך אחריות שבת עליוין. חורי למדנו דוגם לדבר מצוה אסור, דהוז לאו בכלל 'מצא', אלא בכלל 'חפציך', דאין זה הכהנה לדבר, אלא שבתות גמור, אע"ג שלא דיברו בפיירוש. נחכו עטס סכו לטלטן ליקוםacci עטס, וממה ק"ט (פ"ז) נמה ציק מלון סגנון, ע"ש, ולידי ימול פככלן לעין עצם וזו עיקל דים. פלטני פמל על פקון טעור וט"ע מיעף ד' פככלן דין וס' בטליות פמק, ומ' כבוצ' עיקל סכטומל דוף גדר נולא טוקול, טז'ו עיקל ציק נמיין וזה, ואסלא לבטו לבטן פלמג"ס סוף פ"ז. אבל גלמג"ס נל מיל' נס נליעי מפי טמיים, ע"ס וו"ק:

ו בשבררו לחודש או לשבוע, וחובע ממנה מקצת שכר, אסור לו לומר תן לי שכר השבוע או שכר החדש, או תן לי מקצת שכר של השבוע והחודש. וכן יכול לומר לו תן לי שכר עשרה ימים. וכן דוגם יכול לומר לו תן לי שכר שבעה ימים, אף דנראה כמו זו גם שבת, מותר, כיוון דהוי בהבעלתו, והוא כמו

פ"ק משנה ברורה
בן במשג'ב (פרק ט): ונראה זאיפלו אם לא אירע בו הפסד, אך שלא שמר ביום השבת, יכול לנכות לו משכרי, מידי דהוי אם לא שמר יום אחר. וזה במשג'ב (פרק ט): ובספר שבת יעקב חולק כור' אף שלדי דבריו יכול להזוז ולסלוק

אלם, דבמשבטיים אי בעיר לאבירין ופדרים ו' פ"ק דשבת (ט) ע"ש, ב, לכל נארה, אפייל, ו' דאין שבת במקדש, טומפום עלייזין קב' ד' ט זב' עשות חפציך, גם בכאן דכתיב 'עמצע' ז' שיזכר דבר' איינו בא מצוה בשבת לדבר 'עמצע חפציך' איינו סים:

ב' כל החזום כדי לעשותו: א' ארכי המת, או שאר הביא להכללה צרכיה, ב' יצא בזה, יוכל גם ר' שיביא לו, דכיוון ג' שכן שכול לומר לו רק למקום א' אם לא נמצא במנה, יזכיר לו סכום מקופה ג' שלא תוטף על כך ומכורו, רישות, ב'ifik 'מצא' הורות, ב' ב' חז' הכל בכלל א' בסעיף ג'adam אי ק' סכום מקופה, מותר ב' היא, ויש אוסרים ג' אמרתיר סובר דכין ג' הכל 'מצא', ג' והיש אוסרים ג' פ' עשות חפציך' ג' אסור לומר למי ג' במנה דינרים, ג' דיבר לך עשרה, ג' ומיל' לטוס פל'

בד' ישאל, אפייל
ב' המשניב

האלוף מורה' ואלא
הנה ימולול לי מע
שידרבר דרבינו
המ"ז בסימן שא'
אלא במקומות משופי
אבל ברוחב שיש
איין מבואר בדברי
נחב בספר אל' זב
יוכל המערער לומו
ולא עוד אלא שיא'
דברים אחרים בגו
שיניכם בונה שמקנותו
ומעלתו וחבירו הוי
בגו
ובגונך דין המקות
והמקל הווה
נכבד שדרכו בכר היה
אם הוא מקל עץ פע
דעתי גוניע בירוח
הפטשתגע בשבת זו
אחד להם מושום זי'
כאשר דברת ע. ש
המ"ז א' ואנכם לבני
מושום שהה מורה ש
בבאה ר' כ"ה ע"כ
מוחה דמקל וככסא ש
ביהודה שפ. והיה קי'
בסוף הסוגיא משבה
שהרוצה לילך למקום
לפרוש להוליך למקום
טפי, ואין כאן מקום
יעשה של

ועין בסימן שא' טעיף לא' ובסימן שא' ס"ק ב"ז. אלא אפילו
בשור בהמה נ"כ אין לחומר וורי לרוב הפסיקים לא
מחלקי כל בון: בשור אומדא לשאר בשור מושום דהלהכה כרב
הנוא שם בשבת דר' ק"ח דבשו חפל מוחר לטטלט ואפלוי
להאוסרים ט"מ אמי תמה על המג'א בסימן שא' ס"ק ב' ז'
שם שאומדא ליתן מים גליות וכותב שכן שאומדא לטטלט
אומדא ליתן מים עלי. ולעתינו אין זה ברור וזה ק"ל כל'
ניתל לאזורי דבר שאנו ניטל מבואר. בס"י טעיף ג' ז'
ההבא נמי הר' הרים הם דבר גנטול ולמה לא טטלט
לצורך הכרה אף שהבשר אינו ניטל. ונזכר לומר שטעמו
של המג'א וזה חשייב שנוגע במקצתה שמה שטוף
הימים עלי' הוה נוגע על קלחת המים ושם סימן שא' כתוב
המחבר ובלב' שלא גע בחומקתה. ולעתינו הדבר צ"ע שה
נע ע"י דבר אהה וודע שככל זה לדעת המכבר שם סימן שא'
שי' פוטס כתה'ה' לוחך בין הניעעה אם היא לוחץ
המקצתה אסורה ולצורך דבר התרור מותר. והרי הדר' בא סימן
תק"ג פוטס כתה'ה המג'ן ודוקא בדבר המונדר אסורה
הנגייה במוקצתה וכוין שלחרבה פוטס כתוב ח' א'ין
מוקצת כל מה גונב תומחות יתרוות.

מכ"ל הילן טעמי גולדי' דאפי' בשור בהמה אם איין ראי ראי כל'
כך לעצלי' כמו ליכיש מוחר לשופך עלי' מים ואם יש
שם נカリ' טוב לעשות עיי' נカリ' ואם אין שם נカリ' מוחר עלי'
יי' ישרא'ל וכברט אם בל"ה ציריך ליטול דיו פשיטא
שיכול לזרעים. וליטול על האבש. ומה שכתוב המג'א
שחשוב מתקן שמרקח הבש. מבואר אצל' בתשובה אחורית
שמטעם זה להזוז אין לאו הטעם שאומדא בטטלט.
ומה ששאלת אם שרו האותות שלימים שלא נפתחו כלל
אם יש לסמן שיעיל תון: שלשה ימים. גם בהז
דעתי להקל ואך שאומדא אצל' במקומות אחר שם שאומדו
במסכת שבת דר' ק"ח ע"א דודע העופות אית' בזו נקי'
נקבי הוכחות שנקבים האלה אינם שלוטים. מעבר לעבר של
העור עצמן. אפ"ה גולדי' לסמן בזוז להקל. ולזכור
שנתרכף מעבר לעבר של עובי דזפני העוף על ידי שרית
הימים ומחר' אח' עיי' מליחה חז' האברים הפנימיים
զדים ציל' ובירעד לאזורי גודל אפיקו. לא שרו רק טף
עליהם. מים אבל טעיף מים בשפע ושפוך הייך בידיך ג' ז'
מוות. והגולנייד. בתה'ה:

סימן כ-כח

תשובה לאומן יש. שלם לבור האלוף החורי המונדר הירושלמי
מכתבם הטהור ז'

קעה בהמה בבוד מוש' אלומן ז'

מכתבו קבלתי ועי' הליכתו במקלו בידו בשבת קדש
ולפי מכתבו היה או עת הקרתו הזגילד והיה
ברוחב מים גנדלים שקרין אמי וכבוד הרבי המונדר

שאך כה לאסרו דבשלמא מה שאמרו בגרמא תינח מים
יפס מים ריעט מא' איכא למינד חיינ' מושם דרכ' שביה
טבילה בטבים רעים כמו במים יפים ואולי יותר כי זוב'
טבילה שלקם תהה גמ' מקה' שהט מ' גשמי' וכשעומדים
ומן איזה ימים מסדריים ולכך היה ראי לאסרו אבל למה
דמשנ' גואה כמייק שוב לא אסרו הטבילה כל' ולא חלוק
בין חמקן לזונן כמו שהתריד אפלוי' ביטם הכהרים דלא
שייך כל' מיקר ולא רוחן מים' הואר בכתובת שרי גם
ביו'הכ' שי' מבואר שם בגנרא' הוה נמי התאל' ובצונן
שרי גם בחמץ שי'. ועוד הר' הר' ר' פסק שם כאוקטמא
דרכ' ורב' דימי' ושבק טעמ' דרבא וא' א' אדם בלא'ה שי'
ובשוו' איזה חיים סימן שא' טעוף ר' ווי' ממשמע
דעת הר' ר' עקל' שהי' הביא מהתלה' ר' ותמן והרא' ש
הביא בשם יש אומרים עכ' א' אין הכרה להחמיר כהה.
ובדה' שכחובות מושם שדר שבת אין זה עני לעסוק הטלה
חמקן רק אם בעל המוחץ רשי' לקלב שדר או לא.
וגם בזה נראה לפוניד שאן למחאות בידך מליטול שרו
מתורי טעמי' הוה דטבלת הנשים דבר מצוה הוה ודומה
לשכר החזינים בסימן שא' טעיף ה' שיש כי' שטיר.
שהורי' שכר העזים ודאי מחדך דאו' מי' שלוקת' דבר
מהבילה' עט' שכר העזים וכל' מקומות שהלהכה' וופפה' בידך
וכו'. והרי המנהג פשוט שהנשים הטובלות בשבת שנזוננות
ולבעל המקה' שלחו' ותו לא מיידי' געטא'ן.

ועוזה' שלום במרומי' עשה שלום בעיניכם. דברי הדרוש
שלומכם

סימן כ-כז

תשובה לבור אוטובי תלמידי ורב בוטול מה' רואין ראנקן א'ב' ז'
ולק' וועבעבן:

על' דבר אוחות פטומות שהזו' בלי מליחה יותר משלשה
מעת' לפחות אשר פסקת שאן לתם. תקנת ר' לצל' יפה
פסקה.

ואמנם אשר שאלת אם מטור ליתן עלי' מים ביטם
השלישי' שלול בשבת' גולדי' שליל יוי' נカリ' ודי'
מותר אפיקו. לדברי המג'א בסימן שא' ס"ק ב' ז' שחר
המג'א שאומדא שם אפלוי' עיי' נカリ' כתוב הטעם דאן ז' ז'
פסידא' שהרי' אפשר לאכלו. עיל' גויש' והרי' זה ייעז
שאומרות פטומות עיקן' הוה בשביב השומן ובכלי השומן
כלה' על האש זיין' לך' פסידא' יחו' מה' וולגן עיי' נカリ'
הרבר' פשט שמונת אלא שאני אמר' שטבוקם גלא' שכח
גרא' מטור אפיקו. עיי' ישרא'ל לשפוך' פליהם מיט' לא
מבעיא אוחות פטומות' שהבר' שלום' ר' ור' דומי' מה'
שאומו בשבת דר' ק"ח ע"א בר אווז' ר' ור' זוז' לאומצעא.

תנחות הנאותים

- (א) ונראה ודוקדק בשבת אטור דיטש הוזען לה, אבל בשבת געלמא הוי חופט בע"ש מביצי' ושפדי' ניטל' שכר' והיות ההיפפה שאינו שבר' שבת. (החותם ד' חוקה פטול פטול)
- (ב) ניכ' עי' ושר' בית' שמה האותה טר' ליז' ותבונה ד' שם. (החותם טר' טר')
- (ג) ניכ' עי' ביטמ' ז' יוזד' ט' פיט' שדי' פיק'ג' לאחנן. (החותם זיא' גאנט' שעיל' טר' טר')

דבשלמא קידוש שְׁלָמָה עלייו ואנו רוצים שיתחול בעת בוה איזו אמרים קודם תפלה עדין לא חל עליו חותמת קידוש אבל אם כבר חל בלילה החותם עליו בין שחול שוכן לא פקע אף קודם תפלה ואסור לשחות אף בבוקר אף מים זuib:

ט"ז קב"ב. שא' במחוקיק ייש למכור ובשבת אשפיע ובאמת הי' העREL מוצא לקנות במק"א בלי אשפיע ובשלמא מה שהנכי מוכר בשבת ייל דהרי עבור מה שנוטן לו רשות לטעוג בשבת אבל מה שكونה המותץ מכדי צרכו לשבת א"כ גוי הרבה מפני שיוו והרי האחרוניות כתבו דאסטר למכור בפסח בירוק הרבה הערמה ואיך הינ בוה זבע"כ הפטעם כין דגיבור הערמה נט השש בימי הפסח שמוכרין בשבת ניכר הערמה נט השש בימי הפסח שמוכרין בך עם אשפיע. עARTH: תשובה. עזה היוצה הוא בך טיפכור נגברי בכל עיש הייש כל קווארט בך וך כל מה שייצרך לשבת ואיך כל מה שצרכן לשבת איינו טעות במקח ביך דטגע ממנו שכר המזגה שנוטן לו רשות לטעוג ושכר שבת לא גוי תדא כין דהרי רק בהבלעה דגוזן לו بعد היישبعد כל קווארטך וך וזה דהרי היישראלי אין הראנדי שלך וך של האדון א"כ גם הוא פשלטך וך ואיבנו נוטך רק מה שהוא נתן ולא תמי שכר שבת ואך שוטל יותר بعد זה הימים מה שעה לו לך יום הנה חדא דאין כל הומניט שון ויש זמן שעשו יותר ויש וכן ששה פחות ועוד זה וזה איננו ניכר והו בתבליעה ולא נחשב שכר שבת ומה"ט אין זה ריעטה מה שמוכר בפסח בירוק מטה שהי יכול הנכרי לקנות במק"א אף אם פוטק לו הראטע שנוטן בע"ע ודמי הייש לו קצבה ופעמייט מוסיפין הרבה על שכר שענה א"כ נהי שמקבל ממנו מה שהוא נתן שכר להאדון מיט הרדי דמי והאנדע ודאי אין שווה ואין דבאמת אין אננה לעכו"ם רק התחש וזה דניכר הערמה זאמתי הו וערמה אם מוכר לו بعد ריבוי הדלים יותר ומה שהישראל עצמו נתן עבר התיכון אבל אם מוכר לו רק בדים שהוא עצמו נתן כן עבדו אף שהנכי יכול לקנות

ל' שלמה

כפחות אין בזה היכר הערמה וא"כ בוה הרי כיון דהישראלי משלם שכרי הראנדע יתכן שעד הנה לא הרוח שכוו בתראנדע והי"ש עצמו שרוף עד הנה עלה לו בר וכך עם התאטשפועו ואין ניכר בוה הערמה כלל ומכך פטוח לא שירך בנכרי; ס"י קב"ג וממה ששאל באימה אונן חהיה;

המקרה שבת הגה זה פשוט דבר לו בראנדשלאג זדרויף זו"ב :

ט"ז קב"ד. שא' במרות שhortה לאחד שא"י קב"ד טענו מה קב"ד קב"ד הגברין עגלת ביום י' עירשיך וביום ש"ק יקחו הגברין את התבואה מבית ישראל וימזרו הגברים רק היישראלי יעמדו אצלם שלא יגנוו ונתן עזה שיכרו התבואה ונס העלי' לנכרי בע"ג. הנה שלא כדת תורה לחל שbat בוה ושמע קול עלת נdry ממכירת חמץ בפסח ואין העניינים דומין דאקי' חוץ של נכרי אסור להניא לנכרי ליטלו מבית ישראל מכח מ"ע ומה מועל שמכר נט העלי' מי יודע זה אכמי מ"ע ופרשנות איכא ובפרט אם בעל התבואה עימד אצלם אין לך תילול שבת גדרת מזה :

ט"ז קב"ה. שא' אם מותר ליקח סטאנציג בע"ג מן האורחים הבאים על שבת וגם שטאלל געלד מן הענדר שבאים בשבת שאלה גדריה שאל ולימד זכות עליהם נראה כין שהאורחים באים קודם שבת רך יאנדר טעם במוציא שבת או עכ"פ מתעכbin שעיה ובו במאז"ש א"כ לא ייחד שכר עגור שבת רק יאנדר טעם ליתן לו סטאנציג געלד ולהי' שכר שבת בהבלעה או אם אוכלים על שלוחנו ירבה עליהם דמיأكلיה וייה' בתבלעה ישתאלל געלד לא מבפייא אם הם באים עשי' דיש יותר כנו"ל אף גם אם העכורים באים שבת נראה דמותר דבזה כין דבהתה משליכין שם ובל ומקלקלין השטאלאל ייצטרך להוציאו הוצאות להוציאו הובל אם כן זה זראי מותר ליקח זה אם נוטל יותר הו בתבלעה ואין נטול

275 יסוד מערצת דברי תורתם והאזרחים בשבת ישראלי ראה
שבר שבת בער לינה - דירה - טקה ובית רבית בנכרי

בשיעוריו בהלכות שבת שדרתי בדברי המג"א (ס"י רמ"ז—ב) דאפשרו שב בלילה שבת לאו בכל הבלעה כנראה מדברי הפסוק והוא דעתן שציריך להשכיר לו על שכוח או חיש ימים, אע"ג דהאиш אינו דר שם רק בשבת זה לא יוכל לאי, כיון דיש לו רשות לדור כאן כל השבוע בער סכום שליפה, (אה בPsi לשלומן חוי אדם כל פ-ה).

והנה יש פitos לומר רוחבי שמשכיר לו חדר מדרות כהוג במלונות – הוואיל ויש על בעל הבית האחרות לנפות את החדר ולתת לו את הכלים

הבריט והכחות וכל צרכי החדר, א"כ יש לבעל המלון הזאה מרובה וטירחת יתרה אחרי השבת לסדר את החדר בשבייל אורהים, ובשביל אותה מורתה מותר לו לקבב שבר ואפשרו אם מתעכבר רק ליל שבת, ולא עוד אלא דאייכא מושום הפסד דאישתא (ב"ט כ' ע"ב) שימוש הפירוט, (ראה מות ג' בש"ת האלאך לך שלמה או"ח קכ"ח).

מהאמור יצאתו לדין בדבר מנהג מקומות שאנשים או הנשים משלמים לחבלן שבר בעד טבילה בלילה שבת או שבת בבר, שלא שבר שבת הוא נוטל ממנו אלא שבר חיים המשווה לפניו שבת והטורה לנסתה ושבר המגבת וכו'. וזה לא דמי להא דשומר, (ב"ט נ"ח ע"א) דהותם שבר שבת הוא לוקת, דין לשומר שום הזאות או טרחה לפניו שבת או אחר השבת, משא"ב כאן בנידן דירן שהיה לו לטרחה לפניו שבת וכן לאחר מכן.

בתב' המג"א (ש"ז—ב) בampled ברכית על מדי שבוע בשבוע אסור ליתן לו משל שבת, שאם יסלקו באמצעות השבוע אין צורך להשם לו بعد השבוע בולו, אלא ייחס עמו יום ויום פיותו החול, נמצא שרבת זו נחשבת לכל יום בפני עצמו, ע"כ אסור לקבב מכל השבות וראיתי בש"ת ברכת חיים להגאון ר' חיים ו匝ק' ירוחם ז"ל אב"ד אלטשטיאט (ד"ה קמ"א) רוח זא שירק לומר במלות ליישרעל על עד חירח עיטקא בתקנת חז"ל (אה יור"ד קע"ז) — שהוא כמחצית שבר מהרות, אלא שהתחפשו שלא יתנו לו כל הרוחה אלא דבר קזוב, משא"ב במלות לנו כנברי שציריך לעשות בדברי המג"א.

שבר שבת אינו אלא כספקל יותר משוה פרוטה, רבבות מושה ערומה לא מסרי שבר שבת, (ראה תוספה שבת וצ"ע מהא דגניבת גוניה — חז"ט ס"י שמ"ח — שנ"ט וכן מהא דרבית יור"ד ס"י קס"א, וראה מות ארחות חיים ש"ז—ב).

היכי דאפשרו משום שבר שבת אין הבדל אם נוטל את השבר לפניו שבת או לאחר מכן, ולכן אפטו, אפטו ונטול נטול ...

אם נ

מנוג במתה מלומו
שבאשכני היה ריגלון 5
טנוילו) בדבר מירות ח
ועלויות, והרמ"א (ס"מ"ז—
ט) על דבר עלי' ראשונה
מצאות בשמחת תורה, (רו
טונה) הי' הראשון שנטע
המצאות מותר לנטות ומה
ביה וכמו שבתב בתשובה
ירושלמי שבת פ' י"ב —
משום דברתיך "וחסמות א
וראה מנ"א תקפ"א"—
שנתן דמי, (ראה ארין
ירושלמי ז"ל ס"י א
עמ').

לשן

תנינא (שבת ק"ג)
שבת ועל התנינא נס
אותם בשבת, מיהו אי
לטמדו ספר, בלאו ש
לכובע שבר, (ראה הנ'

